

AMUNKA

A SZEGEDI SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Teleki kísérletezik a kabinetalakítással.

Talán sikerül a megegyezés. — A politikai helyzet.

A kormányzó Bethlen visszalépése után Teleki Pál grófot bizta meg a kormányalakítással. Teleki elfogadta a megbízást és megkezdte tárgyalásait. Miután Bethlen vállalkozása személyi okokon hiúsult meg, nyilvánvaló, hogy Teleki a személyi ellentéteket akarja áthidalni. Ez sikerülhet is neki, ha a pártvezérek ambícióit kielégíti.

Ez rendjén van, de kérjük: ezen a módon meg lehet-e szüntetni a válságot és lesz-e kibontakozás a súlyos helyzetből? Lehetetlen, hogy erről ne essék szó, amikor csak erről kellene tanácskozni. Teleki lehet, hogy meg tudja alakítani kabinetjét (hiszen miniszteraspírás elég van), de hogy az eddigi emberekkel, az eddigi programmal ezután sem fahaszthat vizet a sziklából, az bizonyos. Mire való tehát ez az újabb kísérletezés, amidőn már szinte akkor is elkéstünk, ha most — minden elodázás nélkül — térnek arra az utra, amely a konszolidációhoz és talpraálláshoz vezet és amely utat csak ideig-óráig torlaszhatnak el személyi és hatalmi történetekkel?

A politikai helyzetről egyébként a következő jelentéseket kaptuk:

Budapest, július 16. A MTI. jelenti: Teleki Pál gróf tegnap délután 6 órakor kihallgatáson volt a kormányzó ur őfőméltóságánál. A kihallgatás folyamán őfőméltósága megbízta Teleki Pál grófot, hogy a válság megoldása ügyében a kormányzó párt vezető tagjaival tárgyalásokba bocsátkozzék.

Budapest, július 16. Teleki Pál gróf ma felytatta kormányalakítására vonatkozó tárgyalásait. Dél-előtt 11 órakor sokorópátkai Szabó Istvánnal együtt fölkereste Haller István kultuszminisztert. Rövid tárgyalás után sokorópátkai Szabó István eltávozott a kultuszminisztériumból. Haller Istvánnal több mint egy óráig tárgyalt Teleki Pál gróf. Délben Rubinek Gyulával tanácskozott a designált miniszterelnök.

Budapest, július 16. A 8 Órai Ujság írja: Teleki Pál gróf ma délután két órakor megjelent a kormányzónál és jelentést tett tárgyalásairól. Délután Sréter ezredessel és nagyatádi Szabó Istvánnal tárgyalt.

Politikai körökben meglehetősen optimizmussal itélték meg Teleki vállalkozását, amit azzal indokoltak, hogy sikerült neki a legerősebb táboru vezéreket, Hallert és nagyatádi Szabó Istvánt megnyerni magának, míg a disszidensek eredetileg is őt tekintették vezetőjüknek és így föltétlen támogatásukra számíthat.

A földmivelésügyi tárcát egyelőre nem töltik be és ez ügyek vitelével Rubinek Gyulát bízzák meg. A tárcát azonban fentartják nagyatádi Szabó István számára és a földbirtokreformot a földmivelésügyi miniszteri székéből nagyatádi Szabó István fogja betérjeszteni.

A kabinetalakítás körül ilyenformán a nehézségek elsimultak és remélhető, hogy a designálás még ma megtörténik.

Anglia javaslata az orosz fegyverszüneti tárgyalásokról.

London, július 16. (MTI.) Boanr Law az alsóházban közölte folyó hó 11-én a szovjetkormányának tett és a fegyverszüneti tárgyalásokra vonatkozó javaslat szövege. Ebből kitűnik, hogy a keleti kérdés dolgában a békekonferenciának közvetlenül a megkötendő fegyverszünet után Londonban kell összeülnie. Az angol kormány semmiféle kifogást nem fog tenni akármilyen orosz képviselő ellen, föltéve, hogy ezek sem Anglia belső vagy nemzetközi ügyeibe bele nem elegyednek, sem propagandát nem folytatnak. Szovjetoroszország hadereje és Wrangel tábornok csapatai között külön fegyverszünetet fognak kötni azzal a föltétellel, hogy maga Wrangel Krimiba vonul vissza és hogy Krimia a tárgyalások alatt

semleges területnek tekintik. Wrangel meghívják Londonba, csak hogy nem a konferencia tagjának, hanem szakértőnek, hogy a apatának és a védelme alatt álló menekülteknek jövőndő sorsáról tárgyaljanak vele. Ha a szovjetkormány előbbi nyilatkozataival szemben nem éri be a lengyel csapatoknak lengyel területről való visszavonásával és azt tervezi, hogy maga Lengyelország ellen ellenséges szándékkal előnyomul, akkor az angol kormány kijelenti, hogy kötelességének érzi, hogy minden rendelkezésére álló eszközzel támogassa a lengyeleket.

London, július 16. (MTI.) Lloyd Georgehez közelálló körökben az a hír terjedt el, hogy a szovjetkormány elfogadta a szövetségeseknek Lengyelországra vonatkozó föltételeit.

Az amsterdami iroda föltételei a bojkott megszüntetésére.

Bécs, július 16. (MTI.) A nemzetközi szakszervezeti szövetség kommunikét tett közzé a bojkott megszüntetése dolgában. A kommuniké hat pontban sorolja föl a nemzetközi szakszervezeti szövetség föltételeit. Ezek a föltételek

a fölfüggesztett munkásszervezetek engedélyezését, a helyi csoportok működésének visszaállítását, a Bécsben tartzkodó ma-

gyar szociáldemokraták hazatérésének lehetővé tételét, az internálás megszüntetését, a politikai foglyak szabadiábra helyezését és a gyorsított eljárás megszüntetését tartalmazzák.

Kijelenti a kommuniké, hogy ezeket a követeléseket a magyar munkásokkal egyetértve állapították meg.

A Stromfeld-ügy.

Budapest, július 16. A Stromfeld-ügy tárgyalásán ma a pörbeszédekre került a sor.

Vértés ügyész adta elő a vádindítványt. Stromfeldet a világháború után feltűnt kalandorok egyikének látja. Vezérkari főnöki állását nem a bolsevizmus iránt való undorból, hanem személyi differenciák miatt hagyta el. Azt állítja, hogy állását a területi integritás helyreállítására akarta felhasználni. Tudnia kellett, hogy a bolsevizmus nem ismer országhatárokat. Hangoztatja, hogy a vörös hadsereg szabad csapatokból álló osztályhadsereg volt, mely a diktatura életének föntartására szolgált. A vörös terror elől nem szökött meg, míg az igazságos bíróság elől futott. Súlyosbító körülménynek kéri betudni Stromfeldnek magas katonai rangját és műveltségét. Kéri a katonai büntető törvénykönyv 341., 334. és 335. §-aibaütköző cselekmények, elsősorban lázadás miatt való elítélését.

Ezután Darvay János védő válaszolt. Stromfeld állását nem személyi differenciák miatt hagyta oda. Az ügyész a terror kérdésén teljesen átsiklik, pedig az intézményes eszköze volt a bolsevizmusnak, amely Stromfeld esetében is érvényesül. Állandóan terroristákkal őriztették a főhadiszállást. Stromfeld igenis meggátolta a szolnoki vereiség után a felbomlott katonai köteleknek Budapestre való zudulását és az anarchiát. A vörös hadsereg rendes hadsereg volt, hiszen a románok és csehek fegyverszünetet kötöttek vele és egyébként is csak kifelé az ország területi integritásáért harcolt.

Ami azt a vádat illeti, — mondta Darvay védő — hogy Stromfeld meghosszabbította a szovjet főnállását, ezzel szemben a történelmi tény z, hogy az ántánt hosszabbította meg Kun Bélák uralmát, hogy Párisban elrettenve lássák a polgárok és a jóérzésű munkások, hogy mire vezet a szovjet-uralom. Stromfeld hazafiságát bizonyítja egyébként a tanúk közül a legtöbbben.

Öt percnyi szünet után a védő folytatja beszédét. Ha Stromfeldet

bűnösnek mondják ki, — mondotta — akkor bűnösa vörös hadsereg minden egyes katonája. Stromfeld mindenütt, minden tettében a hazát szolgálta. A bizonyítási eljárás eredménye alapján Stromfeldet föl kell menteni. Merész a kérés, mert azt mondhatják, hogy ez ellenkezik a köztudattal, de a köztudatot hangulatok alakítják, amelyek gyorsan változnak.

Az ügyész rövid válaszában bizonyítja, hogy a vörös hadsereg osztályhadsereg volt a forradalmi kormányzó tanács XXIII. számú rendelete alapján és kijelenti, hogy nemcsak Stromfeld, de mások is ültek és ülnek a vádlottak padján vörös hadseregbeli cselekedeteik miatt.

Stromfeld holnap délelőtt mondja el védőbeszédét.

A külföldieknek visszadják az orosz gyárakat.

— Krassin javaslata. —

London, július 16. (MTI.) A Times értesülése szerint Krassin újabb ajánlatot tett a szovjetkormány nevében az angol kormánynak az Oroszországban levő külföldi alapítású gyárak dolgában. A javaslat szerint eze et a gyárakat visszadják tulajdonosaiknak, akik visszatérhetnek Oroszországba és ismét elkezdhetik az üzemet. A munkások bérének felét a szovjetkormány fizeti, amely viszont magának követeli a gyárak bevételének felét. A bevétel másik fele a tulajdonos lesz. Ugyanilyen föltételekkel hajlandó a szovjetkormány koncessziót adni az orosz nyersanyagok kiaknázására is.

Angol-amerikai szövetség a japánok ellen?

Bázel, július 16. (MTI.) A Chicago Tribune jelentése szerint Anglia véd- és daeszövetséget akar kötni az Egyesült-Államokkal, hogy a Csendes-óceánon közösen védjék meg érdekeiket a japánokkal szemben. Ez a diplomáciai jegyzékváltás Ausztrália és Újzélánd kívánságára történt, mert ezek az államok bizalmatlanok a japánok politikája iránt.

A gyufa maximális ára.

Lesz-e fehér sütemény?

Az országos központi árvizsgáló bizottság legújabb rendeletével a belföldi gyártmányu gyufák előállítási árát maximálta meg. Ennek a rendeletnek az alapján csütörtökön délután aszegedi árvizsgáló bizottság a gyufa forgalmi árát állapította meg és pedig a következőképpen: Belföldi gyártmányu svéd gyufa nagyban (100 darab) 80.—, kicsinyben 1 korona, 49-es rózsza szalon nagyban 100, kicsinyben 1.30 korona, 56-os rózsza szalon nagyban 110, kicsinyben 1.40 korona.

A külföldi gyártmányu gyufák árának megállapítására egy albizottságot küldtek ki, amely megvizsgálja a külföldi árak beszerzési árát és annak alapján döntenek a maximálás kérdésében.

A csütörtöki ülésen a pékek küldöttsége is fölkereste az árvizsgáló bizottságot s azt kérték, hogy engedjék meg nekik a fehér sütemény árusítását, amely július 1-ig tudvalevőleg tilos volt. Az árvizsgáló bizottság a döntést hétfőre halasztotta, mert előbb tájékozódni kíván, hogy nem intézkedik-e ebben a kérdésben a kormány által kiadott természetrendelet is.

Amerikai flotta vonul Spalato alá.

Spalato, július 16. (MTL.) Az amerikai tengernagy parancsot adott, hogy valamennyi amerikai hadihajó, amely az Adriai-tengeren cirkál, haladéktalanul Spalato kikötőjébe siessen. Az *Olympia* nevű csatahajó és egy cirkáló már oda is érkezett.

Washington, július 16. (MTL.) Az *Associated Press* jelenti Triesztből: A spalato vízekén a főparancsnokságot egy amerikai tengernagy vette át, hogy elhárítsák a délszlávok és olaszok közötti további összeütközéseket.

Pénteken cserélik ki a saint-germaini békeszerződést.

Páris, július 16. (A MTL. szikratávirata.) Pénteken megy végbe a külügyminisztériumban a saint-germaini békeszerződés ratifikáló okiratainak ünnepélyes kicserélése.

Dugonics-kertmozi

Igazgató: Vass Sándor. Telefon: 94

Pénteken, szombaton és vasárnap. Óriási szenzáció!

Henny Porten és Lotte Neumann a főszerepben.

Az élő halott.

Róbert Wiene világhírű regénye filmen 5 felv. Főszerepben: Henny Porten.

Zárt ajtók mögött

filmjáték 4 felvonásban. A főszerepben: Lotte Neumann.

Előadások pontban 9 órakor.

A népbiztosok pöre.

Budapest, július 16. A népbiztosok bünpöre főtárgyalásának folytatását ma délelőtt 9 órakor kezdték meg.

Agoston Péter dr. folytatja félbeszakított vallomását. A népbiztosokról beszél és előadása során a következőket mondja:

— Volt valami rendszer, amely megszabta, hogy kik lehetnek népbiztosok és kik nem. A határozatok elkészítési módja a következő volt: Ugy emlékszem, hogy Ládai egy ízben egy aktát hozott a kormányzó tanácsülésre, Garbaival aláírta és ezzel a kérdéses ügy jogerőre emelkedett. Másoknak az a módszere volt, hogy szóbelileg terjesztették elő véleményüket. A tárgyalások ügymenetele egészen bizonytalan volt. Az alkotmányt megszerkesztő bizottságnak egyik ülése például a következőképpen folyt le: Rónai népbiztos telefonon felhívott engem az igazságügyminisztériumba azzal, hogy fontos beszélni valónk lesz. Fölmentem és már ott találtam Kunfit. Kun Béla hiányzott, miután az előző napon a késő éjjeli órákig tanácskozást folytatott.

A kormányzó tanácsban két ellentétes csoport volt és egy közönyös csoport. A jelenlegi vádlottak, de Garbai is és Kunfi is, a jobboldalhoz tartoztak, míg a régi szocialisták közül Poyány, Landler és később Varga is a baloldalhoz csatlakoztak. Kun Béla maga nem volt hozzáférhetetlen az argumentumokkal szemben. Lehetett kapacitálni, azonban nagyon erősen reagált a közhangulat iránt. Oroszországgal Szamuelli tartotta fenn az összeköttetést. Szamuelli ismételt volt Oroszországban és a jelentéseket ő hozta. A Lenin és Kun Béla közti viszony az utóbbi időben tapaszaltak szerint nem volt olyan szoros, mint az első pillanatban látszott. A területi integritásról Kun Bélának az volt az álláspontja, hogy ha polgári Magyarország van, akkor neki teljesen mellékes a területi integritás; ha proletár Magyarország van, akkor nem mellékes. A kormányzó tanács és a munkásság azonban soha sem helyezkedett, erre az álláspontra. Akár Garbai, akár más népbiztosok, mindig azt fejtegették, hogy az ország régi határait vissza kell szerezni, mert azon a Magyarországon, ami megmaradt, nem élhetünk meg. Smuts angol tábornok jött ide, aki az ántánt négyes direktoriumának volt tagja. Ő tárgyalt az angolok részéről.

Stocker Ernő: Anglia nem tárgyalt a tanácsköztársasággal. Erre vonatkozólag a főügyész-helyettes ur már fölolvastott itt egy okmányt.

Agoston Péter: Tény, hogy Smuts itt volt és tárgyalt Kun Bélával. Megállapodás is jött köztük létre. Amit itt felolvastak, az Cuminghamtól származik.

Agoston szünetet kért, mire az elnök kijelentette, hogy megadja a szünetet, de figyelmezteti a vádlottat, hogy tulságosan becsátkozik a részletekbe és az időt apró-cseprő dolgok hosszadalmas fejtegetésével tölti.

Szünet után Agoston Péter kihallgatása következett. A vádirat egyes pontjaira elmondja, hogy már 1893-ban tagja volt a magyarországi munkáspártnak, tehát a szocialdemokrata párt egyik legrégebb

tagja. A kormányzó tanács megalakításában nem vett részt, a platformot csak májusban olvasta. A polgárságot szerinte nem fegyverezték le, a polgári osztályt nem semmisítették meg, mert akkor saját magát is lehetetlenné kellett volna tennie. A magántulajdon megszüntetéséről nem lehet beszélni, mert ez ellenkezik az elvvel és a tényekkel.

Elnök: Majd példákkal fogom illusztrálni.

Agoston Péter: Ez csak a termelő eszközökre vonatkozott. A vörös hadsereget csak az ellenség ellen szervezték. Ő a diktatúrát igaz, hogy tudomásul vette, de csak rövid ideig törődött vele. A szovjetben törvényhozói és bírói ténykedések egyesítéséről nem tud. És most — mondja — méltóztassék nekem, a tanárnak, egy kis elméletet megengedni. Méltóztassanak megfigyelni, hogy az angol kabinetben is egyetive van a két szerv, tehát ez nálunk sem lett volna merénylet. A március 21-én éjszaka történt megszállásokról csak utólag értesült. Négy és fél hónapon keresztül dolgozott azért, hogy vértelenül lehessen megcsinálni az átmenetet. A hatalmat ő nem bitorolta. A magyar alkotmány garanciáinak erőszakos megváltoztatására semmit sem követelt el. Az országot a háboru aláaknáztta és így felrobbant. Az elnök a tárgyalás folytatását holnapra halasztja.

Osztálytudatos munkás csak munkáslapokat vesz, olvas és terjeszt mindenütt.

Bauer Ottó a menedékjog szigorú kezelése ellen.

Bécs, július 16. (Bud. Tud.) Az *Arbeiter-Zeitung* jelentése szerint Bauer Ottó a kormányhoz interpellációt intézett, amelyben a menedékjog tulságos szigorú kezelését kritizálja. Kifogásolja, hogy a bécsi rendőrfőnökség megtiltotta a magyar kommunistáknak, hogy sajtó útján politikai tevékenységet fejtsenek ki. Bauer az erre vonatkozó rendőri végzésnek hatályon kívül helyezését kérte.

Judex új megbízatása

jegyei

a Korzó-mozi

elővételi pénztáránál a mai naptól már válthatók.

Gyilkosság és öngyilkosság.

Az alkohol hatása.

Átokházán szerdán este Somoskövi Ferenc földmives fölakasztotta a vele közös háztartásban élő Csimbóczy Gizellát és mikor az asszony meghalt, öngyilkos lett. A rendőrség nyomában az eset megtörténte után kiszállt a helyszínre és megállapította, hogy Somoskövi Ferenc a háboru kitörése óta együtt élt Nagy Ferencné, született Csimbóczy Gizellával. A házastársak között állandó volt a veszekedés, mert mindketten iszákosak voltak és több hónap óta nap-nap után részeglen mentek haza.

Szerdán este is együtt voltak a korezmában, ahol valamin összevesztek, úgy hogy a férfi hazáig verte az asszonyt. Otthon folytatták a veszekedést, míg a férfi egyik elkeseredett pillanatában földre tette az asszonyt, hurkot kötött a nyakára és a mestergerendára kötötte föl. Mikor az asszony kiszegedett, melléje fölötötte magát is.

Mire a szomszédok az esetet észrevették, már mindketten meghaltak. Holttestüket a rendőrség beszállította az alsóközponti hullaházba.

KORZÓ-MOZI

Telefon: Igazgatóság 4-55. Pénztár 11-85.

Július 16, 17, 18 és 19-én.

pénteken, szombaton, vasárnap és hétfőn.

Attrakelós cirkuszdráma.

Az emberi könnyelműség megrázó tragédiája.

ALKOHOL

Egy elhibázott élet regénye hat felvonásban.

Főszerepben HANNI WEISSE.

Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

HIREK.

A MUNKA olvasóihoz.

A *Munka* kiadóhivatalát a papír- és a papírdrágaság arra kényszerítette, hogy a lap terjedelmét keddtől, július 20-ától kezdve — vasárnap kivételével — naponta két oldalra redukálja. A mai papírárak mellett — sajnos — lehetetlen a munkásság lapját anyagi erőinket messze túlhaladó megterhelés nélkül eddigi terjedelmében megjelentetni. A kiadóhivatal tehát nem térhetett ki ez elől a megoldás elől, bizva abban, hogy a munkásság szervezett és öntudatos tábora méltányolni fogja a remélhetően rövid ideig tartó kényszerhelyzetet és, mint eddig, ezután is rendületlenül kitart a szociáldemokrácia igazságaiért, a társadalmi békéért és az ország talpraállításáért tántoríthatatlanul küzdő lapja mellett.

A szerkesztőség gondoskodni fog arról, hogy a lehetőség szerint a lap eddigi színvonalát, elevenségét, tartalmi gazdagságát és hirszolgálatát fönntartsa. Kisebb terjedelemben bár, de ezután is minden közérdekű ügyről tájékoztatjuk olvasóinkat és minden erőnkkel azon fáradozunk, hogy a nyomdatechnika kihasználásával is pótoljuk azt a helyet, amelyet a kényszerűség elvett tőlünk.

Akinek ideje van, élete is van. Reméljük, hogy ezzel az átmeneti intézkedéssel időt nyerünk a szabad életre. Megingathatatlan a bizodalunk munkástestvéreink támogatásában és igazságaink diadalában! *A MUNKA kiadóhivatala.*

— **Az amerikai cukor.** Pénteken megérkezett a városhoz az ötven vagon amerikai cukor megvásárlására a kormány engedélye. Még csak a negyvenmillió kölcsön jóváhagyását kell megszerezni és talán, ami még fontosabb, lehetővé kell tenni a szállítást.

— **Működhetik a bot.** A hivatalos lap mai száma közli a botbüntetésről szóló ismeretes törvény-cikket. Az új törvény értelmében az árdrágítás 5 évig terjedhető börtönnel és 500 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető, azonkívül felnőtt árdrágítókra 10—25 bot, fiataloknak 5—25 vesszőbüntetés jár. A törvény a mai napon lép életbe.

— **A szegedi színház sorsa.** A szegedi színház bérlete ellen, amint ismeretes, fölfolyamodást adtak be és így a jövő héten összeülő rendkívüli közgyűlés fog dönteni ebben az ügyben. Vannak, akik azt hiszik, hogy új pályázatot fognak kiírni. Erre vall az is, hogy Szegedre érkezett *Polgár* Károly, a pozsonyi színház igazgatója, aki a színház újabb bérbeadása esetén pályázónak a szegedi színházra. Értesülésünk szerint azonban ilyen arányú lépések nagyon koraiak, mert ebben a kérdésben a közgyűlés még nem hozott döntést. Valószínű, hogy a közgyűlés jóváhagyja a tanács határozatát.

— **A Munkásszínpad tagjai** f. hó 18-án, vasárnap délután 3 órakor a Kis-kaszinóban értekezletet tartanak. A tagok hozzák magukkal a párt, illetve szakszervezeti tagsági könyvüket. Pontos megjelenést kér a vezetőség.

A kormány beszüntette a szükségmunkák költségeinek további folyósítását.

Szegednek hatszázezer korona jutott a százmillióból. — A munkanélküliek foglalkoztatására nincs pénz. — A város főirata a kereskedelmi miniszterhez.

Régen húzódik, halasztódik Szegeden a rakpart javításának ügye, amelynek tervezetét nem régiben egyszerűsítette a városi mérnökség, hogy a milliókra menő költségek közül ez által is leüssön valamit. A rakpart ügyében váratlan fordulat állott be csütörtökön. A kereskedelemügyi miniszter ugyanis leiratot intézett a város hatóságához, hogy a rakpart építéséhez állami támogatásként előirányzott egymillióháromszázezer koronát a legnagyobb sajnálatára minden valószínűség szerint *nem utalhatja ki.*

Kinos meglepetésként hatott a leirat a város mérnökségénél, ahol a rakpart tervei és előmunkálatai már meglehetősen előrehaladott állapotban vannak. *Biró* Benő főmérnök az ügy állásáról a következőképpen tájékoztatott bennünket:

— Ismertes, hogy a kormány a munkanélküliek foglalkoztatására százmillió koronát irányzott elő, amelyet oly hamarosan szétosztottak, hogy Szegednek már nem is jutott belőle. Mikor a város főirata megérkezett a kormányhoz, ott Szegedet még sem akarták elutasítani s olyan választ adtak, hogy amennyiben a tervezett munkálatoknál megtakarítások lesznek, egymillióháromszázezer koronát ki fogunk utalni.

— Egyidejűleg mindjárt kiutalt a miniszter háromszázezer koronát, de mi rögtön kieszközöltünk még háromszázezeret, úgy, hogy hatszázezer koronánk *tényleg van* a rakpart javítására. Ehhez a tanács meg-szavazott egymilliókétszázezer koronát, hogy a két és fél milliós költségvetés fődözve legyen.

— Most arról értesít a miniszter, hogy miután a százmillióból megtakarításokat nem sikerült elérni, *ne számítsen a város arra, hogy a hatszázezer koronán kívül a továbbra is kiutalhat valamit.* Csütörtökön

— **Három szegedi internált.** Dömötör Mihály belügyminiszter elrendelte, hogy *Jurg* János, *Kiss* Etel és *Somoskövi* Péter szegedi lakosokat internálás végett a zalaegerszegi internálási táborba szállítsák. Az internáltakat az államrendőrség hétfőn szállította el Szegedről.

— **A Tisza-szálloda házbérügye** A Tisza-szálloda házbérügyének megvizsgálására két szakértőt rendelt ki a lakáshivatal. A szakértők most előzetes tárgyalásokat folytatnak s leltár szerint állapítják meg a házbéremelés jogosultságát. A lakáshivatal csak tíz-tizenöt nap múlva tárgyalja a Tisza-szálloda ügyét.

— **Izgatás vádja miatt.** A rendőrség izgatás vádja miatt letartóztatta *Meseli* Erzsébet dohánygyári munkásnőt.

— **Tőzsde.** Valuták: Lei 460-80, márka 460-70, font 640-55, francia frank 13-20-13 60, svájci frank 30 31, dollár 160-70, Napoleon 610-630, lira 980-1030, rubel 340-355, sokol 350-70, léva 3-50-370, korona-dinár 10-50-10-75, frank-dinár 10-50-1075, osztrák 92-96.

megjelent nálam *Buday* Béla miniszteri tanácsos, akivel letárgyaltuk az ügyet s arra a megállapodásra jutottunk, hogy a város főirata a miniszterhez, hogy az eddig kiutalt összeget legalább *egymillióra* egészítse ki.

— Ha ez megtörténik, akkor talán fődözni tudjuk a kiadásokat, amelyek a tervek egyszerűsítésével jóval lecsökkentek. Az anyagbeszerzés igen nagy nehézségekbe ütközik. Különösen a drágaságot emelem ki s megemlítem például, hogy egy kőcokka, amely valamikor ötven fillér volt a bányában, most ugyanott hét korona ötven fillérbe került. Követ, cementet és kavicsos homokot kell beszerezniük. A város által legutóbb megrendelt kőből a rakpartra is jut. Homokot, sajnos, Budapestről kell beszerezni 230 koronáért köbmsterenkint, holott itt a Marosból 30—40 koronába kerülne csak egy köbméter homok. Valószínű, hogy megvárjuk Ujszeged fölszabadulását, hogy ezzel is csökkentjük a kiadásokat.

A rakpartjavítás ügye, amely a munkanélküliek foglalkoztatásának jótékony célját kívánta szolgálni, nagyon kétséges heizetbe jutott tehát. Megállapítjuk, hogy ez a kedvezőtlen helyzet a kereskedelemügyi miniszter hibáján mulott, mert elkövette azt az igazságtalan lépést, hogy Szegedet, most már az országnak igazán második városát, az utolsó helyre állította a százmillió költségleíranyzatban való részesedésnél. Eddig is hozzá voltunk szokva ahhoz, hogy Szegedet minden ügyben elmellőzzék. De most már a nagy országos érdekek is tűrhetetlenné teszik, hogy Szeged még mindig mostoha gyermeke legyen az államnak. És kérjük, hol van itt a nemzetmentő, újjáépítő és szociális politika, amelyről annyit *szónokolnak.*

— **Baromfikolera.** A baromfiak között az utóbbi időben erősen pusztít a kolera. Az állatorvosi hivatal kívánatra beoltja a szárnyasokat a kolera ellen. Egy oltás négy koronába kerül.

— **Alkohol cimen** egy nagyszabású cirkuszdrámát mutatott be ma színültig telt házak mellett a *Korzó-mozi*. A pazar rendezésű film a múlt szezonn legnagyobb slágerére, a *Cirkusz Wolfsohn*-a emlékeztet, azonban azt egy méreteivel, mint attrakciós mutatványával, valamint meséjének izgalmas fordulataival sokszorosan fölülmulja. A hősnőnek, *Hanni Weisse*-nek hajmeresztő produkciói és káprázatos táncok bámulatos hatást keltettek. A nagyarányú film még ma, vasárnap is hétfőn látható a *Korzó-moziban.*

x **A Magyarországi munkások Rokkant- és Nyugdíjgyűlésének** szegedi 68. fiókjá. f. hó 18-án, vasárnap délelőtti 10 órakor az Európa-szálloda udvari éttermében *rendes évi közgyűlést tart*, melyre az összes tagok (tagkönyveikkel) meghívotnak. *Napirend:* Évi jelentések, tisztújítás. *Az elnökség.*

x **A DUGONICS-MOZI** igazgatósága tisztelettel tudatja, hogy ma szombaton és vasárnap, tekintve az óriási műsort, az előadások pont 9 órakor kezdődnek. Jegyek 1509 és 165 telefonszám alatt rendelhetők.

Ellentmondó hírek a spaai konferenciáról

Spaa, jul. 16. (MTI.—Wolff.) A német kormány irásban közölte a legfelsőbb tanáccsal a szénkérdésben elfoglalt végső elhatározását. A jegyzéket *Simons* birodalmi miniszternek az angol miniszterelnökhöz intézett magánlevele kísérette.

Bécs, jul. 16. (MTI.) A *Neue Freie Presse*-nek táviratozzák Spaából: Rendszerint jólétesült helyről közlik, hogy azon a tanácskozáson, amelyet *Lloyd George* tegnap éjjelig folytatott *Simons* dr. külügyminiszterrel, sikerült bizonyos megállapodást elérni. *Simons* dr. kijelentette a német kormány nevében, hogy hajlandók havonként kétmillió tonna kőszenet szállítani, ha az ántánt élelmi szert szállít Németországnak, főként a bányamunkásoknak. A hangulat tegnap óta jelentékenyen javult. A németek hajlandók az egyezményt aláírni, ha az ántánt minden tonna szénszállítmányért 50 frank értékű élelmi szert küld Németországnak. Az ántánt tulzottnak tartja ezt a követelést. Ha azonban mégis létrejön ebben a kérdésben a megállapodás, akkor a kőszen kérését elintéztnek lehet tekinteni.

Spaa, jul. 16. (MTI.) A német delegáció a következő javaslatot tette a szénszállítás kérdésében: 1. A német kormány kötelezi magát, hogy augusztus 1-től kezdve egyelőre hat hónapon át havonként kétmillió tonna kőszenet bocsát a szövetségesek rendelkezésére. 2. A szövetséges kormányok a szénszállítmányok értékét a oémet belföldi áron beszámítják a német jóvátételi összegbe, a különbözetet a szövetségesek készpénzben fizetik. 3. A szénszállítás idején hatályon kívül helyezik az eddigi rendelkezéseket. 4. A felsősziléziai helyzetről minél előbb megegyezést kell kötni. 5. Egyes bizottságot kell alakítani és annak a bizottságnak az a célja, hogy megvizsgálja azokat az eszközöket, amelyekkel javítani lehet a Ruhr területén a bányamunkások helyzetét. 6. A szövetségesek kijelentik, hogy hajlandók Németországnak megfelelő előleget adni, amelyen külföldi élelmi szert vásárolhat.

Bécs, július 16. (MTI.) A *Neues Wiener Journal*-nak jelentik Berlinből éjszaka fél 2 órakor: A Havasügnökség a következő jelentést tette közzé a késő éjjeli órákban: Az ántánt elfogadja a németeknek azt az ajánlatát, hogy augusztus 1-től kezdve a legközelebbi feléven át havonként 2 millió tonna kőszenet szállítanak. Ha november 1-ig nem szállítanak a németek 6 millió tonnát, a szövetségesek bizonyos ellenintézkedéseket tesznek, meg-szállanak német területet, akár a Ruhr-vidéken, akár másutt. Az ántánt megígérte, hogy a bányamunkásoknak szállítani fogja a szükséges élelmi szereket.

Spaa, július 16. (MTI.—Wolff.) Hír szerint a szövetségesek tegnap este egyezményt irtak alá a Ruhr-vidék katonai megszállásáról. A bevonulás a német kormányhoz in-

tézendő ultimátum letelte után történik meg. Az ultimátum megszövegezése végett a legfelsőbb tanács tegnap délelőtt tizenegy órakor ült össze.

Bécs, július 16. (MTI.) Az *Arbeiter-Zeitung*-nak jelentik Berlinből: Ahhoz a hirhez, hogy a németek bizonyos föltételekkel hajlandók az antánt föltételeit a szénszállítás kérdésében elfogadni, a *Vorwärts* jól értesült helyről szerzett információ alapján megjegyzi, hogy hivatalosan semmit sem tudnak az ajánlat elfogadásáról. A hirt a Havas ügynökség terjesztette.

Páris, július 16. (MTI.) A *Chicago Tribune* spaai jelentése szerint a Ruhr-vidék megszállásának körülményeit megállapították. A megszállás híre szerint az ultimátum letelte után két órával kezdődik. Fekete csapatoknak nem szabad a megszállásban részt venniük. A megszállást úgy kell végrehajtani, hogy a Ruhr-vidéket katonai kordonnal körülzárják és Németország többi részétől elvágnak. Nagyobb városokat katonasággal csak szükség esetén szállanak meg, a lakosság polgári jogai érintetlenek maradnak. A helyi rendőrség azonban ellenőrzés alá kerül. A szénért magasabb árat fognak fizetni, hogy ez által a munkásoknak érdekükben álljon a fokozott termelés. A Ruhr-vidék élelmezését a megszállás idején a szövetségesek fogják biztosítani.

Berlin, július 16. (MTI.) A német szakszervezeti szövetség, amelynek 2 millió tagja van (7,5 millió a taglétszám. Lásd: „A Munka” július 11-iki számában) „A német szakszervezetek taglétszáma” című cikket. A szerk.), a következő nyilatkozatot tette közzé:

A Spaaban tartott tárgyalások lefolyása a munkások, alkalmazottak és hivatalnokok körében a legnagyobb fölháborodást idézte elő. A szakszervezeti szövetség azt a törekvést látja megnyilvánulni az antánt ama követelésében, hogy ellenőrző bizottságot alakít a szén elosztására, hogy a német ipart rendszeresen tönkre akarja tenni és meg akar fosztani a kényereltékek német munkást és egyéb alkalmazottait. A szakszervezeti szövetség lehetetlennek tartja, hogy az antánt által követelt szénmenyiséget szállítani lehessen, mert ennek munkátlanság lenne a következménye. Bárhogyan végződik Spaaban a konferencia, a német munkások, alkalmazottak és hivatalnokok csak akkor veszik figyelembe a konferencia határozatait, ha a konferencián figyelembe veszik a német nép életbevágó érdekeit és megadják az újjáépítés lehetőségét.

Repülőközlekedés Budapest—Szeged és Szombathely között.

Budapest, július 16. A közeli napokban megindul a rendszeres légi forgalom Budapest—Szeged és Budapest—Szombathely között. Ezt a légi közlekedést a magyar Aero-forgalmi r.-t. rendezi. A repülőgépek egyelőre sürgős természetű postaküldemények szállításával fognak foglalkozni és a jelzett utvonalon naponta két futdulót csinálnak. A kora reggeli órákban utrakelől repülőgépek magukkal viszik Szegedre és Szombathelyre a fővárosi reggeli lapokat, az esti járatok pedig a délelőtti és délutáni órákban megjelenő ujságokat. Mindkét al-

kalommal természetesen levélpostai küldeményeket és táviratokat is továbbítanak Szegedre és Szombathelyre. Légi uton kézbesítendő levélért 4 koronát, táviratért pedig szavankint 10 koronát kell fizetni a nagyközönségnek. Rendszeres személyszállításra repülőgépek egyelőre nem vállalkoznak, de kivételesen már is el fognak fogadni utasokat is, akiknek azonban utazási szándékukat jóelőre be kell jelenteniük az Aero-forgalmi r.-t.-nak. Egy légi út Szegedre vagy Szombathelyre ötezer koronába kerül. A fölszállás minden egyes esetben a mátyásföldi teljesen újjáalakított repülőtelepről történik.

A tudás elvezet a szervezkedéshez, a szervezkedés a fölszabaduláshoz.

SZAKMOZGALOM

Az üzemi tanácsok tagjainak szakképzése Németországban.

Az üzemi tanácsokról szóló törvény életbelépte és a választások megejtése az illetékes körök elhatározták, hogy az üzemi tanácsok tagjainak kö gazdasági ismeretek szerzésére szakiskolát alakítanak. Szükségessé válik ez azért, mert amíg a nagy városokban élő és üzemi tanács-tagokká megválasztott munkásoknak alkalmuk volt mindazokat az ismereteket megszerezni, amelyek megbízatáshoz szükségesek, addig a kisebb vidéki városokban élő munkásoknak ez nem állt módjukban. Ezért a hannoveri főiskola mellé egy 40 előadás-sorozatból álló kurzust szerveznek. A kurzus hallgatói az egész kurzus idejére 15 márka tandíjat fizetnek, amelyet a szakszervezetek a kurzus befejezése után részben visszatérítenek.

A munkanélküli segély fölemelése Svájcban. Mint számos más államban, a háború befejezése után Svájcban is bevezették a munkanélküliek állami segélyezését. Bár Svájc nem vett részt a háborúban, mégis számolt azzal, hogy a háború befejezése növelni fogja a munkanélküliek számát. 1919 november 16-tól kezdve minden önhibáján kívül munka nélkül lett egyén átlagos keresetének 60—70 százalékát segélyként kapja. A szövetségi tanács folyó évi május 18-án hozott határozata értelmében bizonyos szakmákra vonatkozóan megszünteti a munkanélküliek állami segélyezését, azzal az indokkal, hogy a viszonyok javulása következtében a munkanélküliek száma egész Svájcban nem több 300-nál és az iparvállalatoknál nagy a munkaerőhiány.

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal működéséről Thomas a szakszervezetek nemzetközi szövetségének legutóbbi ülésén bejelentette, hogy a Munkaügyi Hivatal néhány hét múlva egy napilapot és egy havi folyóiratot ad ki, amelynek célja a munkáskérdéssel kapcsolatos tanulmányok nyivánosságára hozatala. A lapot egyelőre három nyelven (angol, német, francia) jelentetik meg. Bejelentette Thomas, hogy a washingtoni konferencia határozatainak a végrehajtása tekintetében a kormányokkal szemben bizalmatlanul viselkedik és ezért tartja szükségesnek, hogy személyesen győződ-

jék meg az egyes államok munkásvizonyait illetőleg. Ez a körutazása azonban összefüggésben van azzal is, hogy az egyes államokban a Munkaügyi Hivatal részére megfelelő állandó munkatársakat szerezzen. Ez ideig Hollandiából a Volk volt szerkesztőjét, de Roode-t a szociális biztosítás céljára, míg a kivándorlások szolgálatára az olasz de Castiglione-t sikerült megnyerni.

Az összes molnár-, malom-, sütő-, cukrász- és rokonszakmabeli munkások egy közös szakszervezetbe: a magyarországi élelmezési munkások szövetségébe olvadtak be. Az érdekelt helyi csoportok egyesülése a f. hó 18-án, vasárnap délután 2 órakor a Kis-kaszinóban tartandó taggyűlésen fog megtörténni. Felkérjük a szaktársakat, hogy a fontos érdekre való tekintetből teljes számban és idejében szíveskedjenek megjelenni.

A vas- és fémmunkások szakszervezetének befizető helye Maros-u. 4. szám alatt a Kis-kaszinóban van. — Pénztári órák: csütörtökön és szombaton este 6—8-ig, továbbá vasárnap délelőtt 9—12 óráig.

Felhívjuk a tagdíjakkal hátralékos szaktársakat, hogy járulékaik rendezése iránt a legsürgősebben intézkedni szíveskedjenek, mert ellenesetben az alapszabályok vonatkozó §-a szerint a tagok sorából törölni fognak.

Az ifjúmunkások pénztárórái továbbra is vasárnap délelőtt 10—12 óráig tartanak.

Folyó hó 18-án, vasárnap délután az ifjúmunkások kirándulást rendeznek Tá-péra. Gyülekező délután 3 órakor a Kis-kaszinóban.

A szabómunkások és munkásnők befizető órái hétfőn és csütörtökön este 6—8-ig. Vasárnap pedig délelőtt 10—12 óráig a Kis-kaszinóban.

ARANYAT EZÜSTÖT

magas napi áron vesz

Győri Béla

műorás és ékszerész Klauzál-tér 2. szám alatt.

Jó házi koszt kapható jutányos áron Ferenc József-nénál Gém-utca 18. szám alatt.

Apróhirdetéseket jutányos áron fölvesz

A MUNKA kiadóhivatala

Maros-u. 4. a Kis-kaszinóban.

A rendben levő párt vagy szakszervezeti könyv felmutatására 25 százalék árengedményt adunk az elvtársaknak.

Szíves tudomására adjuk a n. é. közönségnek, hogy a Szt. István-tér 2. sz.

festékáru kereskedést

nyitottunk. Raktáron tartunk mindennemű háztartási, vegyi és festékáru cikkeket. A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve vagyunk tisztelettel Halász és Ritter festékkereskedők SZEGED, Szent István-tér 2. szám alatt.

Az ácsok és hajóácsok befizetőhelye a Kis-kaszinóban van. Pénztári órák: vasárnap 9-től 11 óráig

A munkáskönyvtár megnyit. Könyvtári órák hétköznapokon szerdán és szombaton este 6-tól 8-ig, továbbá vasárnap délelőtt 10-től 12 óráig. Csak a rendben levő szakszervezeti vagy párttagsági könyv felmutatására lehet könyvet vételezni.

Téglagyári munkások szakszervezete folyó hó 18-án, vasárnap délelőtt 10 órakor Maros-utca 4. szám alatt, a Kis-kaszinóban taggyűlést tart az építőmunkások szakszervezetével leendő egyesülés ügyében.

Szombati gyűlések.

Könyvkötőmunkások havi taggyűlése este 7 órakor a Parádi-féle vendéglőben, Báro Jósika-utca 1. — Famunkások bizalmi ülése este 6 órakor a Barna-féle vendéglőben, Valéria-tér.

Vasárnapi gyűlések.

Téglagyári munkások taggyűlése délelőtt 10 órakor a Kis-kaszinóban. — Molnár-, malommunkások, sütők, cukrászok és rokonszakmák taggyűlése délután 3 órakor a Kis-kaszinóban. — Munkásszinpall tagjainak értekezlete 3 órakor a Kis-kaszinóban.

A szociálista két erős fegyvere: a tanulás és a tanítás.

Szerkesztői üzenet.

Vasas. Igaza van. A *Friss Hír* pénteki, július 16-iki számában a drágaság főokáról és a kalkulációról szóló cikket mi is olvastuk a *Vas-és Fémmunkások Lapja* július 9-iki számában.

Felelős szerkesztő: | Kiadó:

Deák Dezső. | Szedlitska Lajos

Szerkesztőség: Vár-utca 7. Telefon 10-98. Kiadóhiv. Maros-utca 4, Kis-kaszinó. Tel. 9-50

Nyom. Burkus András könyvnyomdájában Szeged, Madách-utca és Vidra-utca sarok.

Tejfel, túró, jégbe hűtött aludt tej állandóan kapható a Városi Központi Tejcsarnok fióktejcsarnok-kaiban.

Izléses

nyomtatványokat

készít

Burkus András könyvnyomdája, Madách-u. 1.